

Casa del Molí del Castell

Avià

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Molí del Castell 08610 AVIÀ
Emplaçament A l'encreuament de les carreteres de Cal Rosal a Avià i del Polígon Industrial de La Valldàn.

Coordenades:

Latitud: 42.08359
Longitud: 1.83192
UTM Est (X): 403388
UTM Nord (Y): 4659717

Classificació

Número de fitxa 08011 - 68
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Regular
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: BPU. POUM Avià, DOGC 12/07/2011
Número inventari 2972
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 092A09000
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dl., 03/12/2001 - 01:00

Descripció

Aquesta casa es troba al costat de la riera de Font Caldes i davant de les restes de l'antic Molí del Castell. Destaca el volum general de la casa principalment degut a l'eixida en angle coberta amb teulada que es troba al cantó sud-oest. La casa és una construcció de quatre pisos i golfes, aixecada sobre una base de roca i en la que s'observen diferents etapes. La zona més antiga correspon als murs del costat sud i del costat est que tancant una antiga entrada en forma de baluard. Aquests son murs gruixuts de pedres grosses, amb petites finestres en forma d'espitlleres, l'entrada era una porta d'arc de mig punt adovellada i que actualment està tapiada. Al continuació d'aquest mur, per la façana sud, es va aixecar un contrafort. La façana sud és fruit de diferents etapes: la primera és la planta baixa que té sis espitlleres, i el primer pis que segueixen les característiques constructives del baluard, posteriorment es van construir els dos pisos superiors i la eixida suportada per columnes de blocs de pedra quadrangulars i amb una teulada fent angle molt característica. Els dos pisos superiors tenen dos balcons afegits posteriorment. No es conserva cap llinda amb data ni elements a l'interior remarcables. Al terra de la planta baixa a sota l'eixida hi ha restes de tres moles que per les mides semblen les que es feien servir a finals de l'edat mitjana. Recolzada a un altre costat de la casa trobem una mola més moderna que pertanyia a l'antiga farinera que van construir els Rosal al costat. Part dels murs del costat de ponent són fets de còdols. A l'altre costat de la riera i davant de la casa resta un mur de l'antic Molí del Castell que va desaparèixer al segle XX, així com part del mur del rec. A l'inventari que va fer la Generalitat l'any 1993 encara quedava dempeus un altre mur paral·lel i bigues de fusta de la teulada.

Història

És difícil establir el moment de la primera construcció d'aquesta casa i del molí ja que existeix poca documentació. El topònim pot suggerir que el molí fou el del Castell d'Avià, d'alguna torre castellera, o bé que aquesta casa o el molí es van construir al lloc on hi havia hagut el castell. Trobem documentació que fa referència: al capbreu del monestir de Serrateix de 1729 (Arxiu Diocesà de Solsona) la vídua de Josep Gible de Berga confessa unes terres que termenen amb terres del Castell d'Avià (terres que abans eren de Golorans i de Bonells) i que es troben a aquesta zona per la situació que dona ; al capbreu de Serrateix de 1763 s'esmenta com a terme el camí d'Avià al Molí del Castell, essent la primera vegada que apareix el nom complet; al cadastre de 1767 consten el mas Castell com a propietat de Juan Gible de Berga i un molí de tres moles pertanyent a Carlos Gible de Berga; al 1862 pertanyen tots dos a D. Mariano Gironella de Berga i al 1879 eren propietat de Teresa de Gironella que va vendre la heretat Castell i els molins l'any 1893 a Jaume Satorras i Macià. No sabem si aquesta casa seria un castell, tot i que l'estructura arquitectònica ens fa pensar en una domus o casa forta que possiblement rebés la denominació de castell per la seva estructura.

Bibliografia

CORTÉS ELÍA, MARÍA DEL AGUA (2019). De bona casa, bona brasa. La casa i l'espai domèstic rural al Berguedà. Temes d'Etnologia de Catalunya, 30. Generalitat de Catalunya.

Catastro de casas y tierras del lugar de Avià. Año de 1767 (Arxiu Municipal d'Avià). Amillaramiento de Avià de 1862 (Arxiu Municipal d'Avià). Capbreu de Serrateix de 1729 i de 1763 (Arxiu Diocesà de

Solsona).

